

Eidfjord kommune

(kopi til Rebecka Friis; rådgjevar – plan)

postmottak@eidfjord.kommune.no

Bergen, 13. mai 2022

Dette innspillet sendes på vegne av Bergen og Hordaland Turlag (DNT), BirdLife Norge avd. Hordaland, Naturvernforbundet Hordaland og Norges Jeger- og Fiskerforbund Hordaland.

Kommunedelplan for naturmangfold, Eidfjord kommune

Høringsuttalelse fra FNF Hordaland

Forum for natur og friluftsliv (FNF) Hordaland viser til mulighet for å komme med høring og offentlig ettersyn av Kommunedelplan for naturmangfold for Eidfjord kommune, med frist 14. mai.

Vi er svært godt fornøyde med at Eidfjord kommune satte i gang arbeidet med en kommunedelplan for naturmangfold. Planutkastet som nå ligger på høring er et godt utgangspunkt for å ta bedre vare på naturmangfoldet i kommunen. FNF Hordaland presenterer i det følgende noen kommentarer til planutkastet.

Rødlistede arter – generelt

Rødlistede arter, inklusiv truede arter, er naturligvis et sentralt tema i en plan for naturmangfoldet. Derfor er det viktig at kunnskapsgrunnlaget når det gjelder rødlistede arter er så oppdatert som mulig. Det første vi ønsker å påpeke er at det ser ut til at det er rødlista for 2015 som ligger til grunn for oversikten over rødlistede arter. Vi mener at Eidfjord kommune må oppdatere planen, slik at den er i tråd med den siste rødlista (2021), og det må også presiseres hvilken rødliste det refereres til – slik at det kommer tydelig frem av planen.

Det fremkommer heller ikke tydelig hva som ligger til grunn for det utvalget av rødlistede arter som har fått en nærmere presentasjon i planutkastet. Når det gjelder fugl, kunne man f.eks. også tatt med storspove, som nå er rødlistet som *sterkt truet*, i oversikten over arter som starter på side 25. I alle tilfeller bør det i hvert fall komme tydeligere frem hva som er utgangspunktet for hvilke arter som presenteres nærmere.

Villrein

Når det gjelder villrein, må planen også ha med konklusjonene som kom frem gjennom klassifiseringen av de nasjonale villreinområdene i henhold til den vedtatte kvalitetsnormen for villrein. Undersøkelsen ble i april lagt frem av Miljødirektoratet og NINA, og det konkluderes der med at Hardangervidda har dårlig kvalitet (rødt) som villreinområde. Vurderingene som ligger til grunn for denne konklusjonen, bør komme klart frem av naturmangfoldplanen – da som et viktig kunnskapsgrunnlag, og som et viktig dokument for hva som må endres på når det gjelder forvaltningen av villreinen og dens leveområder på Hardangervidda.

FNF Hordaland ser positivt på at planutkastet tydelig adresserer problemstillingen som går på menneskelig forstyrrelse av villrein, eksempelvis gjennom hytteutbygging i randsonene til villreinens leveområde. Dette er en problemstilling som vil bli svært viktig fremover, og her håper vi at Eidfjord kommune i fremtiden sier et tydelig nei til regulering av områder (f.eks. til fritidsbebyggelse) som ligger i nærheten av villreinens leveområde. Den type utbygginger skaper også et økt press på villreinens leveområder ved at flere mennesker ferdes i disse områdene. Ikke minst tatt i betraktning de nye resultatene som ble lagt frem i april, er det viktig at det her tas ordentlige grep.

Her er lenke til vurderingen/klassifiseringen av de nasjonale villreinområdene:

<https://brage.nina.no/nina-xmlui/handle/11250/2991315>

Insekter og edderkoppdyr

Insekter ser ikke ut til å være nevnt i det hele tatt i planutkastet. Dette må etter vår mening betraktes som en mangel ved planarbeidet. Her oppfordrer vi kommunen til å undersøke med Norsk Entomologisk Forening, NINA (f.eks. Frode Ødegaard) og med SABIMA om de kjenner til noen lokaliteter som er viktige f.eks. for rødlistede insekter i Eidfjord. Slåtteeenger er eksempelvis kjent for å være viktig habitat for flere arter av rødlistede insekter.

I 2019 ble det publisert en artikkel i *Biodiversity and Conservation* som sammenligner forekomsten av humlearter bl.a. i Eidfjord kommune med undersøkelser som ble gjort av den kjente norske entomologen Astrid Løken på 1970-tallet i de samme områdene. Studien er viktig, ikke minst når det gjelder innblikk i hva som skjer med humlebestandene når klimaet endres i fjellet.

Lenke til artikkelen her: <https://link.springer.com/article/10.1007/s10531-018-1680-1>

Det ligger kun inne to observasjoner av rødlistede insekter i Eidfjord i *Artsobservasjoner* (polarhumle og tundrahumle), men disse bør like fullt nevnes i oversikten over rødlistede arter som er registrerte i kommunen. Når det gjelder forekomst av insekter i Eidfjord, er det selvsagt mye man ikke vet. Dette kan med fordel presiseres i naturmangfoldplanen – noe som selvsagt også gjelder andre lite undersøkte artsgrupper. Eidfjord er i areal en stor kommune med relativt sett få innbyggere, noe som også gjør at kartleggingen av arter generelt er dårligere enn i mer tettbygde strøk av Norge.

Moser og lav

For moser og lav er det også flere mangler i artslisten over rødlistede arter. Det ser ut til at det mangler hele 7 rødlistede mosearter i oversikten (basert på søk i *Artsobservasjoner* 11. mai 2022). Dette kan til en viss grad skyldes at flere moser i fjellet har havnet på den siste rødlisten.

Trollpraktlav (sterkt truet) er for øvrig heller ikke nevnt i artsoversikten.

Vi tar for ordens skyld med at vi ikke har sett nærmere på artslisten over rødlistede arter i andre artsgrupper enn insekter, sopp og lav.

Kunnskapshull og konkretisering av videre kartlegging

Det kunne trolig vært tatt med enda mer i planen om hvilke artsgrupper som man har lite kunnskap om i kommunen; slik som f.eks. moser, lav, insekter, saltvannsfisk, sopp mm. Vi vil også utfordre Eidfjord kommune til i større grad å konkretisere hvordan kunnskapsgrunnlaget om disse mer «anonyme», men like fullt svært viktige, artsgruppene kan tettes. Kan man f.eks. peke ut noen potensielt gode lokaliteter som man ønsker å få undersøkt av frivillige eller konsulenter? Her kan trolig både Norsk Entomologisk Forening, Vestland Botaniske Forening og SABIMA være behjelpelige med å spille inn forslag til både til «kartleggingsarrangement» og entusiaster som kan bidra med rimelig kartlegging på lovende lokaliteter.

Naturmangfold og utbyggingssaker

Nedbygging og fragmentering av arters leveområder er den klart viktigste årsaken til at såpass mange arter er å finne på den norske rødlisten for arter. På side 61 i planutkastet står det at «rapportar frå ulike kartleggingar av naturmangfald i kommunen skal vere lett tilgjengeleg for sakshandsamarane i kommunen». Her kunne man også føyd til at data fra slike kartlegginger må legges inn i *Artsobservasjoner* (av konsulentene). Dette er den enkleste måten å holde en slags oversikt på.

Vi ser positivt på det som også står på side 61 om at «alle detaljreguleringsplanar skal ha ein plan på korleis naturmangfaldet skal verte ivareteke innanfor planområdet». I denne sammenhengen bør det også presiseres i planen at naturmangfoldloven § 7 sier at prinsippene i §§ 8–12 skal ligge til grunn for offentlig beslutningstaking som påvirker naturmangfold (f.eks. for vedtak av planer). Dette betyr at man først og fremst skal sørge for at tilstrekkelig kunnskap ligger til grunn *før* kommunen fatter vedtak som påvirker naturmangfoldet – dette for i større grad å sørge for at kommunen etterlever prinsippene som er nevnt i planutkastets figur 4 (hentet fra St. meld. 14 - *Natur for livet*).

Referanser

Vi savner en referanseliste til slutt i kommunedelplanen.

FNF Hordaland håper med dette at vi har kommet med noen nyttige innspill, og vi ønsker samtidig Eidfjord kommune lykke til med slutføringen av planarbeidet,

Vennlig hilsen,

Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) Hordaland

v/ koordinator Gunvar Mikkelsen

Forum for Natur og Friluftsliv Hordaland er et samarbeidsforum for natur- og friluftsansjasjoner i Hordaland, som arbeider for å ta vare på natur- og friluftsansjessene i fylket. Per i dag er det elleve ansjasjoner tilsluttet FNF Hordaland: Bergen og Hordaland Turlag (DNT), Naturvernforbundet Hordaland, Norges Jeger- og Fiskerforbund Hordaland, Bergen og Omland Friluftsråd, BirdLife Norge avd. Hordaland, Hordaland fylkeskystlag, Norsk Botanisk Forening Vestlandsavdelingen, Syklistenes Landsforening Bergen og omegn, Voss Utferdslag (DNT), Voss Kajakklubb og Hordaland krins av Norges Speiderforbund. Sammen representerer ansjasjonene rundt 40 000 medlemmer i fylket.

